

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/57/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018201695
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1018201695.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave, Vajnorská 47, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, za účasti ďalšej účastníčky: C., nar. XX. S. XXXX, G., K., zastúpenej: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 238 232, Dobšinského 12, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej z 9. augusta 2017 č. 48500-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti ďalšej účastníčky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Sa/94/2018-111 zo 6. júla 2021 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Žalobca sa správnou žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej uvedenej v záhlaví. Týmto rozhodnutím bolo zamietnuté odvolanie ďalšej účastníčky proti rozhodnutiu pobočky Sociálnej poisťovne v Považskej Bystrici zo 14. marca 2017, ktorým vyslovila, že ďalšej účastníčke nezaniklo povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie 31. mája 2008, ale aj 30. júna 2010. Správnou žalobu žalobca podal, pretože žalovaná nevyhovela protestu prokurátora proti týmto rozhodnutiam.

2. Prípisom z 2. júla 2021 žalobca vzal správnou žalobu späť v podstate z dôvodu, že rešpektoval právny názor vyslovený v rozhodnutí veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020. Preto správny súd tu napadnutým uznesením konanie podľa § 63 a § 99 písm. a) SSP zastavil.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

3. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa ďalšia účastníčka domáha zrušenia tohto uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietla, že žaloba bola vzatá späť na základe pokynu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, čo obchádza zákaz vydať pokyn, aby nepol podaný protest, vyjadrený v § 6 ods. 9 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Zdôraznila, že právne názory v rozhodnutí veľkého senátu sp.zn. 1 Vs 3/2019 sú odlišné od právnych názorov vyjadrených v skoršom rozhodnutí sp.zn. 1 Vs 1/2019, v dôsledku čoho mali byť zjednotené rozhodnutím správneho kolégia najvyššieho súdu. Zastavenie konania podľa žalobcu zasiahlo do jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pritom nesúhlasil s (bližšie necitovanou) judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá vyslovila opačný názor. Správny súd pri rozhodovaní o zastavení konania celkom opomenul skúmať zákonnosť späťvzatia žaloby.

4. Žalobca navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť. Generálna prokuratúra nevydala pokyn na späťvzatie žaloby, ale v rámci svojej pôsobnosti podľa § 40 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 153/2001 Z. z. vydala usmernenie postupu podriadených prokuratúr. Žalobca zdôraznil, že napadnutým uznesením sa nemohlo zasiahnuť do práva ďalšej účastníčky na súdnu ochranu. Tá totiž mohla svoje právo uplatňovať sama správnu žalobou proti napadnutému rozhodnutiu, ale neurobila tak. Správny súdny poriadok nevyžaduje, aby späťvzatie žaloby bolo akokoľvek odôvodnené a aby s ním súhlasili ostatní účastníci.

5. Žalovaná takisto navrhla kasačnú sťažnosť zamietnuť. Späťvzatie je dispozitívny úkon žalobcu, ktorý je pánom sporu, a správny súd podľa zákona nemal inú možnosť než konanie zastaviť. Postup v súlade so zákonom nemôže predstavovať zásah do práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a bez ohľadu na uplatnené sťažnostné body (§ 453 ods. 2 v spojení s § 203 ods. 2 SSP).

7. Podľa § 63 SSP môže žalobca až do vydania rozhodnutia správneho súdu vziať žalobu späť, a to aj celkom. Ak je žaloba vzatá späť celkom, správny súd konanie zastaví. To isté ustanovuje aj § 99 písm. a) SSP. Ako správne upozornili žalobca aj žalovaná vo svojich vyjadreniach, citované ustanovenia nevyžadujú, aby žalobca tento svoj procesný úkon akokoľvek odôvodnil ani aby s ním ostatní účastníci súhlasili. Rovnako citované ustanovenie nedáva správne súdu žiadnu možnosť úvahy, či na základe späťvzatia žaloby žalobu zastaví. Úlohou súdu je posúdiť, či určité procesné podanie žalobcu je podľa svojho obsahu (§ 55 ods. 3 SSP) späťvzatím žaloby, teda či žalobcova vôľa je prejavená dostatočne jasne (porov. v tomto smere rozhodnutie býv. Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zo 7. marca 1991, sp. zn. Czf 1/91, judikát R 37/1991). Ak však dospeje k záveru, že podanie prejavuje riadnu vôľu žalobcu vziať žalobu späť, nemá podľa § 63 a § 99 písm. a) SSP inú možnosť než konanie o nej zastaviť.

8. Z obsahu kasačnej sťažnosti však možno vyrozumieť, že podľa názoru ďalšej účastníčky má správny súd skúmať aj to, čo bolo dôvodom späťvzatia žaloby. V tomto smere môže byť zaujímavá otázka, či je potrebné aj na späťvzatie žaloby (a v širšom zmysle všetky procesné podania) analogicky aplikovať aspoň niektoré pravidlá pre platnosť právnych úkonov podľa Občianskeho zákonníka. Osobitný význam môže mať najmä otázka vplyvu slobodnej a vážnej vôle podľa § 37 ods. 1 OZ, prípadne otázka omylu podľa § 49a OZ. Kasačný súd však nepovažuje za potrebné túto otázku v prerokúvanej veci riešiť. Ako totiž správne zdôraznil žalobca, späťvzatie žaloby v prerokúvanej veci nebolo dôsledkom pokynu nadriadeného prokurátora podľa § 6 ods. 9 zákona č. 153/2001 Z. z. Naopak, bolo dôsledkom usmernenia generálnej prokuratúry, ktoré bolo vydané v nadväznosti na nové rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu. V tomto rozhodnutí boli vyslovené opačné právne názory než tie, z ktorých vychádzal prokurátor pri podávaní protestu proti rozhodnutiu žalovanej a pri podávaní správnej žaloby. Tieto názory boli podľa § 466 ods. 3 SSP pre senáty najvyššieho súdu záväzné; z citovaného ustanovenia pritom jasne vyplýva aj to, že prípadné odchylenie sa od takéhoto právneho názoru sa musí vykonať opätovným predložením veci veľkému senátu, nie zjednocujúcim stanoviskom kolégia. Preto bolo procesne celkom racionálne, že generálna prokuratúra usmernila podriadené prokuratúry na späťvzatie správnych žalôb, ktoré za daných okolností mali len malú šancu na úspech.

9. S ďalšou účastníčkou nemožno súhlasiť ani v tom, že by takýmto rozhodnutím dochádzalo k zásahu do jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ďalšia účastníčka mala totiž vlastnú možnosť využiť právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Napadnuté rozhodnutie žalovanej jej totiž bolo riadne doručené a bola v ňom riadne poučená, že je preskúmateľné súdom, no ďalšia účastníčka proti nemu správnu žalobu nepodala. Tým sa sama pripravila o možnosť nechať preskúmať zákonnosť tohto rozhodnutia súdmi, teda vlastným opomenutím neuplatnila svoje práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Pritom ďalšia účastníčka v kasačnej sťažnosti nevysvetlila, prečo tak neurobila, hoci tak urobiť mohla. Len tým sa stalo, že správnu žalobu proti tomuto rozhodnutiu podal

prokurátor, čím sa prokurátor - a nie ďalšia účastníčka - stal aj jediným oprávneným vziať túto žalobu späť.

10. Ďalšia účastníčka tiež nesúhlasila s právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach ústavného súdu. Hoci žiadne takéto rozhodnutie necitovala, kasačný súd predpokladá, že mala namysli časť jeho novšej judikatúry (napr. uznesenia sp.zn. I. ÚS/219/2021, II. ÚS 307/2021 alebo III. ÚS 380/2021). Predmetom konaní pred ústavným súdom však boli rozhodnutia žalovanej, ktorým v podobných veciach zastavila konanie o proteste prokurátora potom, čo bol takýto protest vzatý späť. Hoci teda išlo o odlišnú právnu otázku než je riešená tu, ústavný súd vyslovil názor, že takéto rozhodnutie nezasahuje do práv účastníka konania o proteste. Aj tieto závery podporujú názor kasačného súdu vyjadrený v tomto uznesení, že zastavenie konania o správnej žalobe prokurátora nezasahuje do práva ďalšej účastníčky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

IV.

Záver

11. Správny súd tak rozhodol správne, keď konanie podľa § 99 písm. a) SSP zastavil. Kasačná sťažnosť žalobcu tak nie je dôvodná, a preto ju kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol.

12. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. c) v spojení § 467 ods. 1 SSP, keďže konanie bolo začaté na základe žaloby prokurátora.

13. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.